1 PRIEDAS

GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS ANALIZĖ

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atliekama vadovaujantis Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašu (patvirtintu 2025 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 1V-151), Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo nutarimu (patvirtintu 2022 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1317) ir Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės metodinėmis rekomendacijomis (patvirtintomis 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189).

Įstaigos (nurodyti pavadinimą) galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) tikslas – numatyti galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikas (toliau – rizikos), galinčias sukelti Įstaigos lygio ekstremaliąją situaciją, kuriai reiktų koordinuoto atsako, arba įtakoti Įstaigos veiklą, jei susidaręs pavojus ar ekstremali situacija apima didesnę teritoriją (savivaldybė, apskritis, Valstybė). Nustačius labai didelių arba didelių rizikų, planuojamos ne trumpesnio nei 3 metų laikotarpio krizių ir ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonės, o šių rizikų valdymas numatomas Įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

Galimų pavojų padariniai (poveikis) apskaičiuojami vadovaujantis Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės metodinės rekomendacijomis, nustatant pavojų rizikos vertinimo kriterijus, tikimybės ir poveikio analizės metodiką, Krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo tvarkos aprašu, atliekant rizikos vertinimo procesą ir jo įtraukimą į krizių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo planus, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymo įgyvendinimo nutarimu, nustatant ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir jų padarinių vertinimo tvarką, Nacionalinės rizikos analizės duomenimis, vertinant valstybės lygio grėsmes ir jų poveikį gyventojams, infrastruktūrai bei aplinkai.

Rizikos analizė atlikta šiais etapais:

I ETAPAS	II ETAPAS	III ETAPAS
Nustatomi galimi pavojai	Atlikamas rizikos vertinimas	Nustatomas rizikos lygis

Rizikos analizėje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

Galimi pavojai nustatomi remiantis Nacionalinės rizikos analizės, moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, kitų šalių patirtimi, analizuojamos faktiniu situacijos vertinimu ir įvykių modeliavimu.

Galimas pavojus suprantamas kaip galimų įvykių, krizių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų keliama grėsmė darbuotojų, ugdytinių, lankytojų ir gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

Pavojai nustatomi vadovaujantis galimomis įtakomis:

Įstaigos mastu	už Įstaigos ribų	Bendru valstybės mastu
- dėl geografinės padėties; - dėl atliekamų veiklos procesų ar techninių gedimų; - dėl darbuotojo klaidos (žmogiškasis veiksnys);	- dėl pramoninių, ar kitų objektų avarijos (cheminė, branduolinė tarša); - dėl stichinių, katastrofinių hidrologinių ir meteorologinių reiškinių;	- dėl gamtinio pobūdžio; - dėl techninio pobūdžio; - dėl ekologinio pobūdžio; - dėl socialinio pobūdžio.

- dėl pastato (-ų) projektavimo, konstrukcijų ar įrenginių (fizinis veiksnys).	- dėl užkrečiamųjų ligų plitimo grėsmės (epidemija, pandemija); - dėl pavojaus valstybės saugumui (sabotažai, diversijos aktai, karo veiksmai).	

Rizikų sąrašas sudaromas atsižvelgiant į tai, ar rizika gali sukelti Įstaigos lygio ekstremaliąją situaciją, krizę arba koreguoti Įstaigos veiklą. Visi nustatyti pavojai vertinami pagal padarinių (poveikį) darbuotojų, ugdytinių, lankytojų ir gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, Įstaigos veiklos tęstinumui.

Nustatyti galimi pavojai surašomi į 1 lentelę, nurodoma jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, esant galimybei, pateikiamos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) ir pradedamos pildyti 9 lentelės 2 skiltis.

1 lentelė. Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas:

Eil. Nr.	**Nustatytas galimas pavojus**	**Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias kitos įstaigos teritorijos vietas)**	**Galimo pavojaus kilimo priežastys**
	1	**2**	**3**
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	- Per stiprius lietus gali būti užtvindytas mokyklos rūsio sandėlis ir valgyklos įėjimas**;** - Esant stipriam vėjui galimi stogo dangos pažeidimai ir žaidimų aikštelės įrangos apgadinimai**;** - Esant dideliam šalčiui ar karščiui gali būti apribotas ugdymo procesas lauko erdvėse**.** Išplitimas: visa ar dalis įstaigos teritorijos, sporto aikštelės, pagrindinis įėjimas.	- Gamtinės kilmės reiškiniai: stiprios liūtys, vėjai >33 m/s, ilgalaikės karščio bangos, intensyvus snygis.
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	- Gali būti registruojamas padidėjęs darbuotojų sergamumas**,** dėl kurio sutriktų ugdymo procesas ar paslaugų teikimas; - Gali būti registruojamas ugdytinių sergamumas**,** dėl kurio būtų stabdomos atskiros grupės ar klasių veikla; - Gali būti taikomi ugdymo proceso apribojimai ar pakeitimai (nuotolinis mokymas, veiklos sustabdymas, grupių izoliacija); - Galimas įstaigos uždarymas ar veiklos apribojimas pagal sveikatos priežiūros institucijų sprendimus. Išplitimas**:** visa arba dalis įstaigos patalpų ir teritorijos.	- Biologinės kilmės: virusų ar bakterinių infekcijų plitimas per oro lašelius, kontaktinį būdą ar aplinkos paviršius; - Užkrečiamųjų ligų protrūkis bendruomenėje arba plačiai paplitusi pandemija.

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias kitos įstaigos teritorijos vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
	1	2	3
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	- Gali įvykti dalinis arba visiškas įstaigos pastato konstrukcijų sugriuvimas, dėl kurio kyla pavojus darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų gyvybei; - Gali būti pažeistos vidaus patalpos, evakuacijos keliai, mokymo klasės, salės ar bendrosios erdvės; - Galimas šalutinių pastatų (ūkinio pastato, katilinės ir kt.) sugriuvimas. Išplitimas: visa arba dalis įstaigos teritorijos ir pastato.	- Gamtinės kilmės (pamatų išplovimas dėl intensyvių kritulių); - Techninio pobūdžio (konstrukcijų nusidėvėjimas, nekokybiškas remontas); - Žmogiškasis faktorius (netinkama priežiūra, pažeistos eksploatavimo taisyklės).
2.2.	Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	- Elektros energijos tiekimo sutrikimai – gali sutrikdyti ugdymo procesą, apšvietimą, šildymo, ventiliacijos sistemų veikimą; - Šilumos energijos tiekimo sutrikimai – gali būti sustabdyta veikla šaltuoju metų laiku; - Vandens tiekimo sutrikimai – gali sutrikti higienos sąlygos, maitinimo paslaugos. Išplitimas: visa arba dalis įstaigos pastato ir teritorijos.	- Techninio pobūdžio (inžinerinių tinklų gedimai, įrangos nusidėvėjimas); - Žmogiškasis faktorius (neteisingas eksploatavimas, netyčinės klaidos); - Išoriniai veiksniai (tiekėjo avarijos, elektros tinklo sutrikimai).
2.3.	Pavojingas radinys	Rastas karinis sprogmuo / užtaisas (I ar II pasaulinio karo laikotarpio) – pavojus gyvybei, pastatams ir aplinkai; - Rastas įtartinas daiktas – galimas sprogmenų ar pavojingų medžiagų panaudojimas; - Gali būti reikalinga visa įstaigos evakuacija ir teritorijos uždarymas. Išplitimas: visa arba dalis įstaigos teritorijos ir pastato.	- Tyčinė žmogaus veikla (įtartinas paliktas daiktas); - Istoriniai veiksniai (neaptikti sprogmenys teritorijoje); - Nusikalstama veikla (sprogstamųjų medžiagų panaudojimo grėsmė).
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	- Gali kilti gaisras įstaigos patalpose dėl elektros instaliacijos ar prietaisų gedimo; - Gaisro metu galimi patalpų, inventoriaus ir dokumentų sunaikinimai, darbuotojų bei ugdytinių sveikatos ar gyvybės sutrikdymas; - Gali būti pažeistos evakuacijos trasos, apsunkintas žmonių išvedimas; - Esant sprogimui (pvz., dėl dujų nuotėkio ar išorinio šaltinio) galimas	- Techninio pobūdžio: elektros instaliacijos gedimas, elektros prietaisų gedimas, dujų ar šildymo sistemų pažeidimas; - Žmogiškasis faktorius: netinkamai atliekami darbai, neatsargus elgesys su ugnimi; - Išoriniai veiksniai:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias kitos įstaigos teritorijos vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
	1	2	3
		dalinis ar visiškas pastato sugriuvimas**.** Išplitimas: visa arba dalis įstaigos pastato, koridoriai, kabinetai, bendrosios erdvės.	gaisras gretimame pastate, transporto priemonės avarija.
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	Gali įvykti oro tarša Įstaigos teritorijoje ir patalpose dėl pramoninės įmonės, transporto ar kitos išorinės avarijos; - Gali būti reikalinga ugdytinių, darbuotojų ir lankytojų evakuacija arba izoliacija patalpose**;** - Galimas ugdymo proceso stabdymas dėl aplinkos užterštumo; - Ilgalaikės pasekmės – sveikatos sutrikimai, alerginės reakcijos ar kvėpavimo sistemos pažeidimai**.** Išplitimas: visa arba dalis įstaigos teritorijos, pastato vidus (jei teršalai patenka per vėdinimo sistemas).	- Techninio pobūdžio: pramoninės įmonės avarija, transporto priemonės incidentas su pavojingomis medžiagomis; - Žmogiškasis faktorius: netinkamas pavojingų medžiagų sandėliavimas, pervežimas ar naudojimas netoli įstaigos; - Išorinis veiksnys: cheminių medžiagų išmetimas dėl nelaimės už įstaigos teritorijos ribų.
2.6.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Gali įvykti radioaktyviųjų medžiagų pasklidimas į atmosferą**,** dėl kurio užteršiama įstaigos teritorija ir aplinka; - Galima oro tarša radioaktyviosiomis dalelėmis, keliančiomis pavojų darbuotojų, ugdytinių ir lankytojų sveikatai; - Gali įvykti patalpų vidaus užterštumas per vėdinimo sistemas ar atvirus langus; - Gali būti reikalinga ugdymo proceso sustabdymas, patalpų sandarinimas, asmenų evakuacija arba izoliacija**.** Išplitimas: visa įstaigos teritorija, pastato vidus, aplinkinė teritorija.	Techninio pobūdžio: Baltarusijos atominės elektrinės avarija, radiacinės saugos sistemos sutrikimas; - Žmogiškasis faktorius: personalo klaida atominėje elektrinėje; - Išoriniai veiksniai: gamtinės nelaimės, teroristiniai veiksmai, karo veiksmai.
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	Galimas nesankcionuotas karinių vienetų įsiveržimas į Lietuvos teritoriją, keliantis grėsmę gyventojų saugumui; - Galimi bombardavimai, artilerijos smūgiai (oro pavojus), dėl kurių gali būti sugadintos pastato konstrukcijos, infrastruktūra; - Galimas tiesioginis apšaudymas (sausumos operacijos) – kyla pavojus žmonių gyvybei ir sveikatai;	Tyčinė žmogaus veikla: karinės agresijos veiksmai, diversijos, sabotažo operacijos; - Kibernetiniai išpuoliai prieš strateginius objektus; - Teroristiniai išpuoliai ar valstybės priešiškų

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas (nurodyti konkrečias kitos įstaigos teritorijos vietas)	Galimo pavojaus kilimo priežastys
	1	2	3
		- Galimos sabotažo ir diversinės operacijos – infrastruktūros pažeidimai, sprogdinimai, gaisrai; - Galimos kibernetinės atakos – informacinių sistemų sutrikimas, duomenų praradimas; - Galimas komunalinės infrastruktūros sunaikinimas – elektros, vandens, šilumos tiekimo sutrikimas. Išplitimas: visa įstaigos teritorija ir pastatas, taip pat aplinkinė teritorija.	veikėjų organizuoti išpuoliai.
2.8.	Melagingi pranešimai	Gali būti gauti grasinamojo pobūdžio pranešimai (telefonu, elektroniniu paštu ar kitomis ryšio priemonėmis), dėl kurių būtina evakuacija arba veiklos sustabdymas; - Gali būti gautos įtartinos siuntos ar daiktai**,** dėl kurių reikia nutraukti ugdymo procesą ir kviesti atsakingas tarnybas; - Gali kilti panika tarp darbuotojų, ugdytinių ir tėvų, paveikianti ugdymo proceso tęstinumą; - Gali būti būtina įstaigos teritorijos ar pastato evakuacija ir patikrinimas**.** Išplitimas: visa arba dalis įstaigos pastato, teritorijos, komunikacijos sistemos.	-Tyčinė žmogaus veikla: neteisėti veiksmai siekiant sutrikdyti įstaigos darbą, sukelti paniką ar imituoti grėsmę; - Psichologinis spaudimas, keršto ar chuliganizmo motyvai; - Netikros grėsmės imitavimas siekiant išbandyti reagavimo procedūras.

III. RIZIKOS VERTINIMAS

Šiame etape analizuojama nustatytų galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis). Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybė (T) vertinama balais pagal galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas balais įrašomas į 9 lentelės 3 skiltį.

2 lentelė. Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimo kriterijai:

Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Galimo pavojaus tikimybės lygis	Vertinimo balai
Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	labai didelė tikimybė	5
Gali įvykti kartą per 1–10 metų	didelė tikimybė	4
Gali įvykti kartą per 10–50 metų	vidutinė tikimybė	3
Gali įvykti kartą per 50–100 metų	maža tikimybė	2
Gali įvykti rečiau negu kartą per 100 metų	labai maža tikimybė	1

3 lentelė. Galimų pavojų tikimybės (T) nustatymas:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas	Vertinimo balas
	1	2	3
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	5
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	Gali įvykti kartą per 1–10 metų	4
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	Gali įvykti kartą per 50–100 metų	2
2.2.	Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	Gali įvykti kartą per 1–10 metų	4
2.3.	Pavojingas radinys	Gali įvykti kartą per 10–50 metų	3
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	Gali įvykti kartą per 10–50 metų	3
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	Gali įvykti kartą per 10–50 metų	3
2.6.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Gali įvykti kartą per 50–100 metų	2
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	Gali įvykti kartą per 10–50 metų	3
2.8.	Melagingi pranešimai	Gali įvykti dažniau negu kartą per metus	5

Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) įstaigai:

- darbuotojų ir (ar) ugdytinių gyvybei ir sveikatai (P1);
- turtui ir aplinkai (P2);
- veiklos tęstinumui (P3).

Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistųjų, evakuotinų darbuotojų, ugdytinių ir (ar) lankytojų skaičius. Šie duomenys įrašomi į 4 lentelės 2 skiltį.

Nustatomi ir 5 bei 6 lentelėse aprašomi:

- galimi padariniai (poveikis) turtui ir numatomi nuostoliai;
- galima aplinkos tarša, galimi padariniai (poveikis) aplinkai ir numatomi nuostoliai.

Įvertinami ir 7 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) įstaigos veiklos tęstinumui, numatoma galimų padarinių (poveikio) trukmė.

4 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) darbuotojų, ugdytinių ir (ar) lankytojų gyvybei ir sveikatai:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galinčių nukentėti žmonių skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotinų gyventojų)
	1	2
1. Galimi gamtiniai pavojai:		

1.1.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	0/0/417
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	4/21/417
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:		
2.1.	Pastatų griuvimai	4/21/417
2.2.	Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	0/0/417
2.3.	Pavojingas radinys	0/0/417
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	4/21/417
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	0/0/0
2.6.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	4/21/417
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	4/21/417
2.8.	Melagingi pranešimai	0/0/417

5 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui:

Eil. Nr.	**Nustatytas galimas pavojus**	**Galimi padariniai (poveikis) turtui**	**Numatomi nuostoliai**
	1	2	3
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	- paveikta infrastruktūra; - apgadintas pastatas.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	- pastato apgadinimas; - dalinė pastato griūtis	nuo 5 iki 10 proc. turto vertės
2.2.	Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	- paveikta infrastruktūra.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.3.	Pavojingas radinys	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	- paveikta infrastruktūra; - apgadintas pastatas.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.6.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	- paveikta infrastruktūra;	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	- paveikta infrastruktūra; - apgadintas arba sugriautas pastatas.	nuo 10 iki 30 proc. turto vertės
2.8.	Melagingi pranešimai	-	mažiau nei 5 proc. turto vertės

6 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai,
	1	2	3	4	5	6
1. Galimi gamtiniai pavojai:						
1.1.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	Nenumatoma	Nenumatoma	Nenumatoma	- medžių išvartos; - duobių atsiradimas; - išplautas gruntas.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	Nenumatoma	Nenumatoma	Nenumatoma	Poveikio gamtinei aplinkai nenumatoma.	Nereikšmingi arba nežymūs nuostoliai
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:						
2.1.	Pastatų griuvimai	Nenumatoma / minimali (dulkės, statybinių medžiagų dalelės)	Galima, jei pažeidžiami vandentiekio ar nuotekų vamzdynai	Galima dėl nuolaužų, statybinių medžiagų patekimo į gruntą	-laikinas dirvožemio pažeidimas; - galimas paviršinio vandens užterštumas dėl nuotekų ar statybinių medžiagų; - vietinės ekosistemos sutrikimai.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.2.	Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	Nenumatoma	Galima – jei įvyksta vandentiekio ar kanalizacijos sistemos avarija	Galima – jei išsilieja šildymo ar techniniai skysčiai	vietinis paviršinio vandens ar dirvožemio užterštumas; - galimas trumpalaikis poveikis augmenijai ar mikroorganizmams.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.3.	Pavojingas radinys	Galima – sprogimo metu gali išsiskirti degimo produktai į orą	Galima – sprogimo metu gali būti pažeistos komunikacijos (nuotekų ar vandentiekio sistemos)	Galima – sprogimo metu gali būti išmėtytos nuolaužos ar užterštas gruntas	-vietinis oro užterštumas degimo produktais; - laikinas dirvožemio ar vandens užterštumas; - galimas poveikis augalijai ir mikroorganizmams netoli sprogimo vietos.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	Oro tarša kietosiomis dalelėmis, dūmais ir degimo produktais	Tarša gesinimui naudotu vandeniu, galimas paviršinio vandens užterštumas	Tarša gesinimui naudotu vandeniu ir degimo likučiais	- laikinas oro kokybės pablogėjimas dėl kietųjų dalelių ir degimo produktų; - galimas paviršinio vandens	mažiau nei 5 proc. turto vertės

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai,
	1	2	3	4	5	6
					užterštumas cheminėmis medžiagomis iš gesinimo vandens; - dirvožemio užterštumas pelenais, degimo likučiais ar cheminėmis medžiagomis; - neigiamas poveikis augalijai ir mikroorganizmams.	
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	Galima oro tarša toksinėmis ar pavojingomis cheminėmis medžiagomis*	Galima vandens tarša – cheminių medžiagų patekimas į lietaus, paviršinius ar požeminius vandenis*	- tarša toksinėmis medžiagomis*	- oro kokybės pablogėjimas ir neigiamas poveikis sveikatai bei augalijai*; - paviršinio ir (ar) požeminio vandens užterštumas, galintis paveikti mikroorganizmus ir augalus*; - dirvožemio struktūros pakitimai ir biologinės įvairovės sumažėjimas*; - ilgalaikis poveikis ekosistemai, galintis trukti kelias savaites ar mėnesius*.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.6.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	Galima oro tarša radioaktyviosiomis dalelėmis, pasklindančiomis atmosferoje	Galima paviršinio ir požeminio vandens tarša radioaktyviosiomis dalelėmis dėl kritulių ar nuotėkio	Galima grunto tarša radioaktyviosiomis dalelėmis, nusėdusiomis iš oro arba patekus per kritulius	- neigiamas poveikis augalijai (augimo sutrikimai, biologinės įvairovės sumažėjimas); - dirvožemio ir vandens ilgalaikis užterštumas radioaktyviosiomis medžiagomis; - galimas poveikis gyvūnams ir mikroorganizmams; - galimi ilgalaikiai ekosistemų pakitimai, trunkantys nuo kelių metų iki dešimtmečių.	mažiau nei 5 proc. turto vertės
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	Galima oro tarša – sprogiųjų medžiagų liekanų dalelės, dūmai,	Galima vandens tarša – sprogiųjų ar degimo produktų	Galima grunto tarša – sprogiųjų medžiagų likučių, degimo produktų	- vietinis oro užterštumas, galintis paveikti augmeniją ir	mažiau nei 5 proc. turto vertės

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai,
	1	2	3	4	5	6
		degimo produktai	patekimas į paviršinius vandenis dėl infrastruktūros pažeidimų	ar naftos produktų įsiskverbimas į dirvožemį	mikroorganizmų populiacijas; - vandens užterštumas, darantis poveikį vandens augalijai ir gyvūnijai; - ilgalaikis dirvožemio užterštumas, trikdantis augalų augimą; - sumažėjusi biologinė įvairovė pažeistoje teritorijoje.	
2.8.	Melagingi pranešimai	Nenumatoma	Nenumatoma	Nenumatoma	Tiesioginio poveikio gamtinei aplinkai nenumatoma. Galimas netiesioginis poveikis (pvz., dėl tarnybų transporto judėjimo ar evakuacijos metu naudojamos technikos), tačiau reikšmingos įtakos aplinkai nėra.	Nereikšmingi arba nežymūs nuostoliai

* įtaka daroma ne Įstaigos mastu.

7 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui:

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
	1	2	3
1. Galimi gamtiniai pavojai:			
1.1.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	- - ribotas privažiavimas ar patekimas prie įstaigos teritorijos; - veiklos stabdymas dėl neprieinamų patalpų; - infrastruktūros tiekimo (elektros, šildymo, vandens) sutrikimai; - ugdymo proceso ar administracinės veiklos laikinas sustabdymas.	nuo 6 val. iki 24 val. (priklausomai nuo oro sąlygų ir infrastruktūros atkūrimo greičio)
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	- - didelis darbuotojų ir (ar) ugdytinių sergamumas, dėl	nuo 3 iki 30 parų (priklausomai nuo ligos

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
		kurio neįmanoma vykdyti veiklos įprastu režimu; - karantino ar veiklos apribojimų įvedimas kompetentingų institucijų sprendimu; - ugdymo ir (ar) administracinės veiklos perkėlimas į nuotolinį režimą; - paslaugų teikimo ribojimas ar laikinas sustabdymas.	plitimo masto ir taikomų ribojimų trukmės)
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:			
2.1.	Pastatų griuvimai	- - dalinis arba visiškas veiklos perskirstymas dėl nepasiekiamų ar sugadintų pastato patalpų; - veiklos laikinas stabdymas iki bus užtikrintas pastato saugumas; - ugdymo proceso ar administracinės veiklos perkėlimas į kitas patalpas arba vykdymas nuotoliniu būdu; - galimas laikinas darbuotojų ar ugdytinių evakavimas.	nuo 3 iki 30 parų (priklausomai nuo sugadinimo masto ir atstatymo darbų trukmės)
2.2.	Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	- laikinas ugdymo ar administracinės veiklos sutrikimas dėl elektros energijos, šildymo, vandens ar ryšių tiekimo nutraukimo; - dalies paslaugų stabdymas iki bus atkurta infrastruktūra; - galimas alternatyvių sprendimų taikymas (pvz., veiklos perkėlimas į kitas patalpas, generatorių naudojimas).	nuo 6 iki 24 valandų (priklausomai nuo sutrikimo pobūdžio ir pašalinimo greičio)
2.3.	Pavojingas radinys	- laikinas veiklos stabdymas dėl evakuacijos ir teritorijos patikros atliekamos specialiųjų tarnybų; - galimas priėjimo prie pastato ribojimas iki bus nustatytas radinio pavojingumo lygis;	nuo 6 iki 24 valandų (priklausomai nuo tarnybų darbo trukmės ir radinio identifikavimo proceso)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
		- veiklos atnaujinimas galimas tik gavus atsakingų institucijų leidimą.	
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	- - dalinis arba visiškas veiklos perskirstymas dėl sugadintų ar neprieinamų pastato vietų; - ugdymo ar administracinės veiklos laikinas stabdymas iki bus atkurtos saugios sąlygos; - galimas ugdymo proceso perkėlimas į kitas patalpas arba organizavimas nuotoliniu būdu; - galimas laikinas personalo ir ugdytinių evakavimas.	nuo 1 iki 30 parų (priklausomai nuo žalos masto, atstatymo darbų trukmės ir saugumo patikros)
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	- - laikinas veiklos stabdymas dėl oro, patalpų ar teritorijos taršos; - personalo ir ugdytinių evakuacija iki bus atliktas taršos įvertinimas; - veiklos atnaujinimas galimas tik po dezaktyvavimo, patalpų išvėdinimo ar specialiųjų tarnybų leidimo.	nuo 6 iki 24 valandų (priklausomai nuo taršos masto ir neutralizavimo darbų trukmės)
2.6.	Branduolinė avarija Baltarusijos AE	- laikinas veiklos stabdymas dėl radioaktyviosios taršos grėsmės; - personalo, ugdytinių ir lankytojų evakuacija arba laikymas patalpose pagal atsakingų institucijų nurodymus; - veiklos atnaujinimas galimas tik po radiacinės situacijos įvertinimo, dezaktyvavimo darbų ir oficialaus leidimo tęsti veiklą.	nuo 3 iki 30 parų (priklausomai nuo taršos masto, radiacinės situacijos ir sprendimų dėl saugumo)
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	- dalinis arba visiškas veiklos perskirstymas dėl pažeistų ar nesaugių pastato vietų; - veiklos organizavimas saugiose patalpose arba	nuo 3 iki 30 parų (priklausomai nuo saugumo situacijos, infrastruktūros būklės ir valstybės institucijų sprendimų)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
		alternatyviose vietose; - nuotolinio darbo ar ugdymo organizavimas; - galimas laikinas veiklos sustabdymas iki situacijos stabilizavimo ir atsakingų institucijų leidimo tęsti veiklą.	
2.8.	Melagingi pranešimai	- laikinas veiklos sustabdymas dėl evakuacijos ir teritorijos patikros specialiosiomis tarnybomis; - galimas trumpalaikis personalo ir ugdytinių išvedimas iš pastato; - veiklos atnaujinimas galimas tik gavus atsakingų institucijų leidimą.	iki 6 valandų (priklausomai nuo patikrinimo trukmės ir institucijų veiksmų)

Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal 7 lentelėje pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 9 lentelės 4, 5, 6 skiltis. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 5 ir 6 lentelėse numatomus nuostolius (4 ir 5 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

8 lentelė. Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimo kriterijai:

Galimų padarinių (poveikio) darbuotojų ir (ar) ugdytinių gyvybei ir sveikatai (P1) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Žuvusiųjų, sužeistųjų nėra ir (ar) darbuotojų ir (ar) ugdytinių evakuoti nereikia.	nereikšmingas	1
Sužaloti 1–5 darbuotojų ir (ar) ugdytinių ir (ar) iki 50 darbuotojų ir (ar) ugdytinių evakuota.	ribotas	2
Žuvo ne daugiau kaip 5 darbuotojų ir (ar) ugdytinių ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 darbuotojų ir (ar) ugdytinių, ir (ar) nuo 50 iki 100 darbuotojų ir (ar) ugdytinių evakuota.	didelis	3
Žuvo ne daugiau kaip 20 darbuotojų ir (ar) ugdytinių ir (ar) nuo 10 iki 50 darbuotojų ir (ar) ugdytinių sunkiai sužalota, ir (ar) nuo 100 iki 200 darbuotojų ir (ar) ugdytinių evakuota.	labai didelis	4
Žuvo daugiau nei 20 darbuotojų ir (ar) ugdytinių ir (ar) sužalota daugiau nei 50 darbuotojų ir (ar) ugdytinių, ir (ar) daugiau kaip 200 darbuotojų ir (ar) ugdytinių evakuota.	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) turtui ir aplinkai (P2) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – mažiau nei 5 proc. turto vertės	nereikšmingas	1
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 5 iki 10 proc. turto vertės	ribotas	2

Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 10 iki 30 proc. turto vertės	didelis	3
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – nuo 30 iki 40 proc. turto vertės	labai didelis	4
Ūkio subjektams, kitoms įstaigoms – daugiau kaip 40 proc. turto vertės	katastrofinis	5
Galimų padarinių (poveikio) veiklos tęstinumui (P3) įvertinimas	Galimų padarinių (poveikio) lygis	Vertinimo balai
Kai veikla sutrikdoma iki 6 valandų	nereikšmingas	1
Kai veikla sutrikdoma nuo 6 iki 24 valandų	ribotas	2
Kai veikla sutrikdoma nuo 1 iki 3 parų	didelis	3
Kai veikla sutrikdoma nuo 3 iki 30 parų	labai didelis	4
Kai veikla sutrikdoma daugiau kaip 30 parų	katastrofinis	5

9 lentelė. Galimų pavojų rizikos įvertinimas:

Eil. Nr.	**Galimas pavojus**	**Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais**	**Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais**			**Rizikos lygio (R) nustatymas**			**Bendras rizikos lygis (R) R=R1+R2+R3**
			Galimi padariniai (poveikis darbuotojų ir (ar) ugdytinių gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) veiklos tęstinumui (P3)	Galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir (ar) ugdytinių gyvybei ir sveikatai lygis (R1) R1=TxP1	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2) R2=TxP2	Galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3) R3=TxP3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Galimi gamtiniai pavojai:									
1.1.	Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologinia i reiškiniai	5	5	1	2	25	5	10	40
1.2.	Epidemijos ir / ar pandemijos	4	5	1	4	20	4	16	40
2. Žmogaus veiklos sukelti pavojai:									
2.1.	Pastatų griuvimai	2	5	2	4	10	4	8	22
2.2.	Infrastruktūrini ai sutrikimai ir (ar) gedimai	4	5	1	2	20	4	8	32
2.3.	Pavojingas radinys	3	5	1	2	15	3	6	24
2.4.	Gaisrai ir / ar sprogimai	3	5	1	4	15	3	12	30
2.5.	Pramoninė avarija (cheminė tarša)	3	5	1	2	15	3	6	24
2.6.	Branduolinė avarija	2	5	1	4	10	2	8	20

	Baltarusijos AE								
2.7.	Pavojus valstybės saugumui	3	5	3	4	15	9	12	36
2.8.	Melagingi pranešimai	5	5	1	1	25	5	5	35

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuojamas pagal formulę R=TxP (R – rizika, T – tikimybė, P – padariniai (poveikis). Gautos reikšmės įrašomos į 8 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

- galimo pavojaus rizikos darbuotojų ir (ar) ugdytinių gyvybei ir sveikatai lygis (R1);
- galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2);
- galimo pavojaus rizikos veiklos tęstinumui lygis (R3).

Naudojantis 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės (T) ir galimų padarinių (poveikio) (P) balus (8 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatomas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašomas į 8 lentelės 7, 8, 9 skiltis. 8 lentelės 10 skiltyje įrašomas bendras rizikos lygis, kuris gaunamas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes. Šie duomenys bus naudojami sudarant įstaigos galimų pavojų sąrašą prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį. Galimais pavojais prioriteto tvarka laikomi:

- pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės;
- pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį);
- pavojai, kurie yra didelės tikimybės;
- visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.

Nustačius labai didelę, didelę ar vidutinę riziką, šių galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatomos įstaigos ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Šios priemonės turi:

- mažinti galimo pavojaus tikimybę ir (ar) galimus padarinius (poveikį);
- gerinti įstaigos pasirengimą reaguoti ir likviduoti įvykius ir šalinti jų padarinius;
- didinti įstaigos darbuotojų saugumą gresiant ar įvykus įvykiams.

10 lentelė. Rizikos lygio (R) nustatymas:

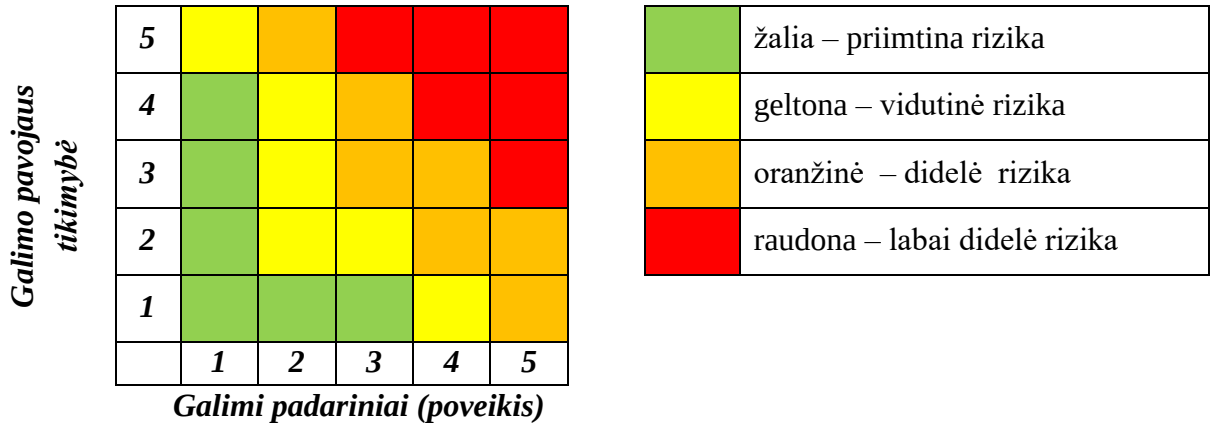

V. GALIMI PAVOJAI PRIORITETO TVARKA

Galimi gamtiniai pavojai:	
Epidemijos ir / ar pandemijos	40
Stichiniai, katastrofiniai hidrologiniai ir meteorologiniai reiškiniai	40

Žmogaus veiklos sukelti pavojai:	
Pavojus valstybės saugumui	36
Gaisrai ir / ar sprogimai	30
Melagingi pranešimai	35
Pastatų griuvimai	22
Branduolinė avarija Baltarusijos AE	20
Pavojingas radinys	24
Infrastruktūriniai sutrikimai ir (ar) gedimai	32
Pramoninė avarija	24

Nustačius labai didelę ar didelę riziką, šių galimų pavojų valdymas aprašomas įstaigos ekstremaliųjų situacijų valdymo plane. Nustačius priimtiną riziką, nebūtina numatyti šių galimų pavojų prevencijos priemonių ir jų valdymo, bet siūloma juos pakartotinai įvertinti rizikos analizės peržiūros metu.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą.